УКАЗ

попечитељству правосудија.

Будући је уклоњено препјатствије, због ког апелацијони суд са централним правленијем, с којим он у једном месту по гласу 30. точке Устава земаљског бити има, није у једно време овамо пресељен: то Указом настојећим препоручујем попечитељству правосудија, да оно учини о пресељенију овамо апелационог суда нуждна расположенија.

В № 795.
9. Јулија 1841. год.
у Бјеограду.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ с. р.
КЊАЗ СРБСКИ.

Књажески Представенних и Попечитељ Иностр. дјела, генерал-мајор и кавалјер
Ђорђе Протић.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ

КЊАЗ СРБСКИ

СА СОГЛАСИЈЕМ СОВЈЕТА ОПРЕДЈЕЛИЛИ СМО И ОПРЕДЈЕЉУЈЕМО

УРЕДБУ

О ПЕНЗИЈИ ЧИНОВНИКА.

1. Сваки чиновник, који је указом у коју год устројену службу с платом из правителствене касе постављен, учасник је права, да може, кад по смислу тачке 53 Устава из законог узрока из службе изступа, пензију добити.

2. Закони пак узрок, којим чиновник из службе с пензијом изступати може, или је:

а, опредјелено число година службе, или

б, слабост или болест, у коју је чиновник за време службе пао, и због које је тјелесно и душевно за даљу службу неспособним постао, или

в, године велике старости, с којим је и немоћ такова скопчана.

3. Касателно година службе правило се поставља, да ће само онај чиновник пензију добити, који је пуни десет година служио, па после из законих узрока из службе излази.

4. Године службе числе се од дана, у који је чиновник указом у службу као такови постављен.

Међутим и они чиновници, који су и пре сада постојећег земаљског устава по сили законе, онда којим год обичним актом објављене Књажевске власти у службу стали и с платом из пра-

вителствене касе служили, имају право на пензију, и за године службе оног времена.

5. Чиновник који није пуних десет година служио, а из узрока се слабости или болести, којом је за даљу службу неспособним постао, иште, да већ из службе изступи, неће му се, кад из ње буде излазио, никаква пензија, него само једногодишња плата, као што је имао, дати, и тим ће се од стране правителства за свагда намирити.

6. А сваком чиновнику, који је пуних четрдесет година уредно и добро служио, па иште, да из службе изступи, оће му се тај изступак одобрити, и онда ће му се пуна пензија колико му је последња годишња плата била, с тим дати, да је до своје смрти у миру ужива.

7. Године, које је чиновник изван службе, изступивши из ове на своје сопствено захтевање или због какве своје кривице по сили законе пресуде, провео, неће му се у године службе узети и причислити.

8. Премда сваки чиновник, који је више од десет година дана служио, има право на пензију, то ће се опет, кад који заиште, да се између десете и четрдесете године службе с пензијом из ове одпусти, строго гледати, не само на године вјека му и службе него и на душевну његову силу и тјелесну снагу.

9. Зато ће се само онај чиновник, који је пуних десет или више од десет година добро служио и у служби тјелесно или душевно тако изнемогао и ослабио, да није никако више за даљу службу способан, с пензијом, коју буде по службе годинама заслужио, из ове одпустити.

10. Чиновници пак, о којима се доказати може, да они само за ону службу, у којој су се нашли, способности немају, али да би у другој каквој служби још‘те служити могли, неће се с пензијом из службе одпустити, него ће се, неповређујући силу Устава земаљског, у ону, за коју се нађу, да ће нуждне

снаге и вештине имати, премјестити, оставивши им и чин и плату, коју су у служби, из које се ваде, имали.

11. Чиновницима, који се због неваљалства или због неуредног и порочног живота из службе одпуштају, неће се никаква пензија дати.

12. Ако би пензионист, који је због слабости с пензијом из службе изступио, после неког времена опет до снаге и здравља дошао: то ће он на ново у службу ступити, тим више без свакога изговарања, што ће му онда правителство, по потреби, или ону исту службу, из које је био с пензијом изступио, или такову дати, у којој му плата неће мања бити, него што му је у оној пређашњој била.

У случају, ако такав опорављени и оздрављени пензионист неби хтео службу, у коју се поставља примити; онда ће му се пензија, како се тако изјасни, укинути и сасвим одрећи.

13. Чиновници, који би у служби пре довршене у њој десете године без сваке своје кривице у какву ружну нелечиму болест пали, или ослепили, или с ума сишли, па тако се не само за даљу службу, него и за сваки начин, на који би се изван ње ранити могли, неспособним учинили, одпустит ће се из службе с пензијом од једне четвртине плате, коју су у истој имали.

Тако ће се и с онима поступати, који ће се у извршивању своји дужности, особито у отличнијем пожертвовању за отечество пре изслужени десет година службе толико по цјелости здравља и живота њиног уштетити, да неће више ни за даљу службу, нити за други какав начин, на који би себе и своје прехрањивати и издржавати могли, способни бити.

14. Чиновнике, који су од какве јавне или тајне, дуготрајуће болести, или од старости тако умом или тјелом изнемогли, да немогу никако већ више по постојећим прописима дужности звања свог одправљати, високајша ће власт на подробно учињеној јој о њином стању од стране предпо-

стављеног им или касателног надлежатељства представленије, из подобателног уваженија њиног пређашњег труда у служби из призренија правителствене користи и цјели, из службе с пензијом, коју буду заслужили, у мирно стање изван ће поставити.

15. Оним чиновницима, који су све честно и примјерно служили, и за време многогодишње њине службе или за бољи поредак и развитак исте службе или за отечество и правителство изванредно, с лепим пожртвованьем собствене снаге живота и собствени добара знатне услуге чинили, Књаз ће у согласију са Совјетом, кад буду с припадајућом им пензијом из службе излазили, као награду за њину ваљаност и отличност, још и један годишњи додатак у новцу по мјери и важности њини заслуга и по обстојателствама њиног здравља и домаћег стања уз пензију опредјелити и дати.

16. Пензија се опредјелава само по једној систематизираној плати службе, коју чиновник из правителствене касе прима, у оно време, кад тражи, да се пензионира.

По томе се правило поставља, да ће се чиновнику, који је пуни десет година служио, па се онда из закони узрока с одобреньем пензије из службе вади једна трећина од плате, коју је у истој имао, опредјелити и одредити, да је годишње у мирном стању, као пензију прима и ужива.

А за оне чиновнике, који ће више од десет година служити, растит ће то нормално количество пензије: од конца десете године по једну и две трећине части од стотине плате од краја двадесете до излазка тридесете с три од стотине, по тому тако, да ће се чиновнику, који буде пуни четрдесет година служио, кад из службе изступи, пуна плата, као што је у истој имао, с названьем пензије дати.

17. Чиновник, који се принужден нађе за одпуст из службе с добитком заслужене пензије кораке учинити, мора се најпре код своје предпостављене или надлежне власти с писменом просбом зато и с документима пријавити, којима ће

показати и доказати: одкуд је и у каквим правителственим службама служио; какве је услуге и заслуге за службу, или за отечество учинио; какво је његово домаће и фамилијарно стање, а пре свега и особито, које су му године и какве су му силе ума, и каква снага тјела и живота.

18. Сва така доказателства морају бити истинита и поуздана, од надлежни власти законим путем прибављена, или подкрјењена и легализирана; како год што ће се и само онај лекарски атестат о слабости, болести или немоћне старости одпуст из службе и пензију иштућега примити и уважити, који му буде сам началник одјеленија санитета Попеч. внутр. дјела написао и издао, или у случају кад би му га због удалености санитетског начальника надлежни окружни физикус, по прави медицине доктор, издао, опет онај исти потврдио и подписао.

19. Примивши надлежна, предпостављена власт таковe документе и атестате од чиновника који иште, да се пензионира, спровест ће ји она узаконеним путем и начином високајшој власти, у које је право, чиновнике у службе постављати, но тоже и пензионирати с подробним својим и совјестним представленијем, што и колико она о свему, касателно закони узрока за одпуст из службе с пензијом јавившег се просителя зна особито колико га она по његовом владању и труду у служби из листа кондуите и иначе по душевним и умним његовим силама и по његовом имућству и фамилијарном стању препоручити може.

20. Но они, којима надлежи чиновнику, који се иште, да с пензијом из службе изступи, атестате дати или представленье чинити, добро се морају узети на ум, да ништа претерано или неосновано о њему не наведу и посведоче; особито им се чувати вала, да га, ако је још и душевно и тјелесно у снаги, као неспособна за даљу службу неопишу и непредставе; јер ако би то учинили, па би се нашло и дознало, онда ће се сви службе и чина конечно лишити.

А и пензионист, о ком ће се показати, да је претварањем или митом поменуте документе и званичне кораке за себе издејствовао и тако учинио, те се као човек још снажан и за даљу службу способан пензионирао, изгубит ће како пензију тако и свако право не само на ону, коју је имао, него и на сваку другу правителствену службу.

21. Док се чиновнику од надлежне власти високајше рјешење, да се из службе с припадајућом му пензијом одпушта, несобшти, дотле је он дужан све једнако у служби своје дужности уредно одправлати и то пре онда, кад се то учини, моћи ће из службе изступити, и у миру своју пензију примати и уживати.

22. Чиновник, који у пензију ступи, губи све оно што је још у служби уз праву плату, као годишњи какав додатак у новцу или у другом чему, квартиру и т. д. имао и уживао.

23. Никакав пензионист неће моћи у иностраној земљи у држави без особитог допуштења правителства пензију, која му се даје, уживати.

Зато ће сваки пензионист који би без дозволења правителства из отечества у другу земљу отишао да тако живи, или који би у туђој земљи дуже време, него што му је од правителства одобрено нејавивши се истоме подобатељно тога ради заостао, изгубити своју пензију.

Тако ће се исто и оном пензионисту укинути пензија, који би што скривно или какво зло учинио, на би се судом на губитак чина и чиновническог реда осудио.

24. Пензионист може живити, гдје му је воља у отечеству, но томе ће му се и пензија из казначејства оног началничества издавати, које се у окружију, у ком он живи и обитава, налази.

25. Пензија ће се пензионисту издавати, као и плата чиновницима на одређене рокове, и то на квите, које ће сам пензионист написати, или подписати, или својим печатом снабдјети, а и мјесни свештеник као сведок, да је пензијонист доиста још у животу, својеручним подписом потврдити.

26. Свако казначејство дужно ће бити точну листу свију пензиониста, које оно исплаћује, с означењем припадајуће им пензије држати, и њине квите у добром поретку чувати, како ће ји с протоколом, који ће о њима и о исплати њиној водити, у своје време, као и остале рачуне, попечителству финансије, даљега нужднога ради поступка, предавати моћи.

К. В. № 961.
Сов. № 526.

У Бјеограду 2. Августа 1841.

(М. П.)

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ с. р.
КЊАЗ СРБСКИ.

За предсједателя член Совјета, генерал-мајор и кавалер
Милета Радојковић.

Књажески представник и Попечитељ иностраних дјела, генерал-мајор и кавалер
Ђорђе Протић с. р.

Главни секретар Совјета
Димитрије Исајиловић с. р.